

Dálkové cyklotrasy v ČR

Tvorba, propagace a značení

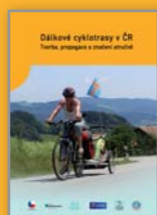
Kontakt:

Nadace Partnerství, Krátká 26
100 00 Praha 10
Tel.: +420 274 816 727
E-mail: greenways@nap.cz
www.greenways.cz

CDV, Líšeňská 33a, 636 00 Brno
Tel.: +420 548 423 711
E-mail: cdv@cdv.cz
www.cdv.cz

*Tato publikace je součástí
kompletu věnovanému
tvorbě, propagaci a značení
dálkových tras v ČR:*

Předmluva

Zbyněk Stanjura, ministr dopravy ČR

Zvyšující se podíl cyklistů na našich silnicích poukazuje na jeden z pozitivních fenoménů dnešní doby – touhu po pohybu. Řada z nás tráví svůj pracovní život v sedavém zaměstnání a kolo je pro nás jednou z možností, jak se udržet v dobré kondici.

Jako někdejší primátor Opavy jsem získal zkušenost s budováním dálkové Slezské magistrály. Přitom jsem si uvědomil, že tato práce se nedá odbýt ze dne na den a vyžaduje dlouhodobější vizi. Je ale jednoznačně velkým přínosem pro celý region. Rozvoj dálkových tras pokládám za důležitou součást moderní dopravní strategie. Nejsou totiž jen novou příležitostí k trávení volného času, ale i šancí pro rozvoj cestovního ruchu a vytvoření nových pracovních míst v regionech.

Česká republika se v letošním roce stala jednou ze zemí, které na svém území zahájily proznačení transevropských dálkových tras EuroVelo. Začlenění těchto tras do celoevropské dopravní sítě TEN-T potvrdilo známý fakt – cyklistika se stala samozřejmou součástí života dnešních Evropanů a nabízí jim nové možnosti, jak aktivně poznávat jednotlivé regiony.

A co vy sami, znáte veškeré možnosti cyklistických tras v České republice? Strávili jste už svou dovolenou na kole? A co vám v tom brání?

Obsah

Význam dálkových tras	4-5
Požadavky na dálkové trasy	6-7
Dálkové trasy v ČR	8-9
Evropská síť EuroVelo	10-11
Evropská síť cyklotras Eurovelo v ČR	12-13
Propagace dálkových tras	14-15
Národní produkt Česko jede	16-17
Značení dálkových cyklotras	18-21

Příloha:

Metodika značení dálkových tras v ČR

(v elektronické verzi ke stažení na www.cyklodoprava)

Význam dálkových tras

Českojede.cz

Počet lidí, kteří tráví svoji dovolenou nebo krátkodobé volno na kole, stále přibývá. Přestože v porovnání s městskou turistikou nebo návštěvou historických památek je cykloturistika stále v menšině, její možnosti jsou značné.

Celkový roční přínos cykloturistiky v rámci Evropské unie je **54 mld. eur**. Jen v sousedním Německu se přidaná hodnota cykloturistiky odhaduje ročně na 3,9 mld. eur. Cykloturistika vytváří velké **množství nových pracovních míst**, a to ve větším měřítku než ostatní obory. Nejde ale pouze o celkové zisky.

Dálková cykloturistika **přivádí návštěvníky do regionů**, které by během své návštěvy a při cestování jinými dopravními prostředky s největší pravděpodobností ani nenavštívili. Tento fakt je důležitý hlavně v případě České republiky, kde 65 % všech návštěv zahraničních turistů směřuje do Prahy. Silné **značky**, které dálkové trasy představují, jsou **důležitou hodnotou v cestovním ruchu**.

Česká republika v roce 2013 rozšířila seznam zemí, které na svém území zahájily **proznačování transevropských dálkových tras EuroVelo**. Jednotné proznačení a silný marketing zvýší šance na objevení českých regionů ze strany zahraničních cykloturistů. V této souvislosti je důležité zmínit také skutečnost, že evropské trasy EuroVelo byly koncem roku 2012 z rozhodnutí Evropského parlamentu navrženy na začlenění do celoevropské dopravní sítě TEN-T podobně jako například dálnice či železnice. V praxi to znamená, že se otevírají nové možnosti pro financování dálkových tras, které patří do této celoevropské sítě.

Tento materiál směřuje k vytvoření sítě páteřních tras, které nabízejí **to nejlepší z jednotlivých regionů ČR** pro domácí i zahraniční návštěvníky pod značkou **Česko jede**.

Metodika upravuje tvorbu a značení mezinárodních, národních a regionálních cyklotras v jednotné, mezinárodně srozumitelné a technicky snadno proveditelné podobě.

Metodika značení dálkových tras v ČR doplňuje současnou podobu značení a umožňuje kombinaci značení dálkových cyklotras jak podle cílů a čísel cyklotras, tak podle log.

Nová **úprava cykloturistického značení** si klade za cíl **zlepšit orientaci domácím i zahraničním cykloturistům** na dálkových cyklotrasách a **posílit marketing dálkových cyklotras ČR** v rámci národního produktu Česko jede. Metodika, která je přílohou tohoto dokumentu, má pomoci především krajům, obcím a realizátorům projektů značení při přeznačení dálkových cyklotras ČR dle odsouhlaseného návrhu v letech 2013-2015.

Požadavky na dálkové trasy

Z hlediska uživatelů by páteřní dálkové trasy měly být:

- **Dostatečně dlouhé** (s možností vícedenních etap)
- **Přímé** (netvořící okruhy)
- **Bezpečné** (vedené po samostatných komunikacích odděleně od motorové dopravy nebo po silnicích většinou s maximální povolenou rychlostí 50 km/h a nízkým provozem)
- **Komfortní** (co do šířky, povrchu a stoupání, celoročně sjízdné, vhodné pro rekreační cykloturistiku a zohledňující potřeby různých uživatelských skupin např. s úseky pro rodiny s dětmi)
- **Atraktivní** (propojující zajímavé turistické cíle v regionech a cíle kulturního a historického dědictví)
- **Napojené na veřejnou dopravu** (vlak, cyklobus, loď přívoz či lanovka)
- **Vybavené službami pro cyklisty** (ubytovací a stravovací zařízení s certifikací Cyklisté vítáni, přeprava zavazadel, půjčovny kol a příslušenství, cykloservisy, informační centra apod.)
- **Průjezdné** (s přehledným značením dle doporučených standardů, s možností orientace i bez mapy jen na základě log a čísel tras)

Další požadavky z hlediska organizace a marketingu:

- **Klíčoví partneři**, kteří jsou zárukou pro realizaci, správu a koordinaci dalšího rozvoje trasy
- **Dostatečný marketingový potenciál** pro domácí i zahraniční klientelu
- **Pravidelný monitoring** uživatelů (automatické sčítače) a **vyhodnocování přínosu stezek** (pravidelná dotazníková šetření pro zjištění struktury návštěvníků a jejich přínos pro cestovní ruch v regionu)

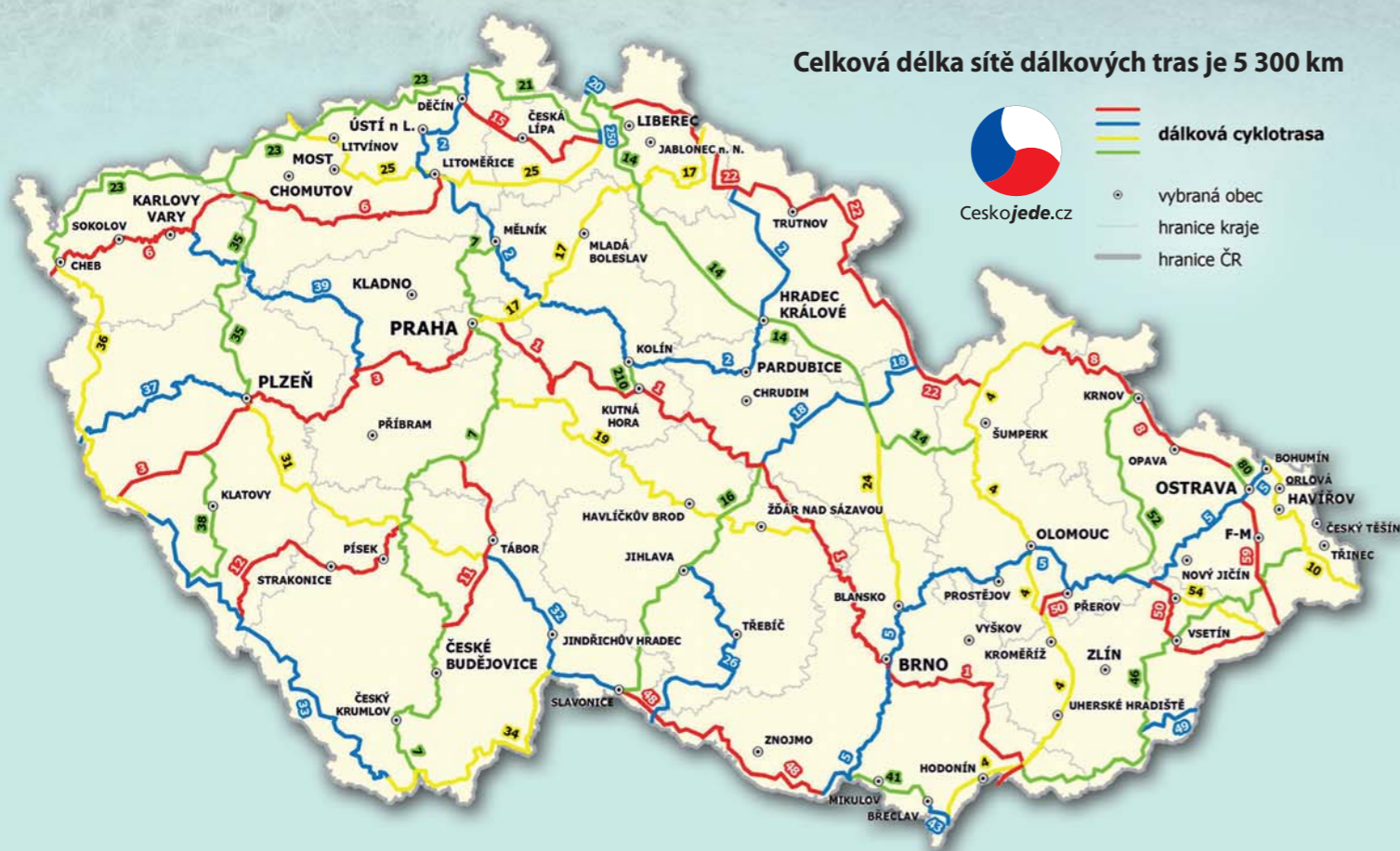
Dálkové trasy v ČR

Ceskojede.cz

Mapa dálkových tras v České republice

V ČR je přibližně 44 000 kilometrů značených cyklotras, jejich kvalita je však velmi rozdílná, hlavně pokud jde o komfort a navazující služby pro cyklisty. Současný systém značení, který byl navržen v roce 1998, již zcela nekorresponduje se skutečným stavem v terénu, neboť nově budované cyklistické stezky často vznikaly mimo původně navržené cyklotrasy. Systém je tedy třeba změnit, aby lépe odpovídal současné situaci a aby vyhovoval požadavkům spojeným s bezpečností a komfortem cyklistů.

Ze stávajících 44 000 kilometrů značených tras je třeba vybrat dálkové trasy, které mají potenciál stát se páteří sítě dálkových tras ČR. Změny značení se budou týkat zejména páteřních dálkových tras vč. úseků tras EuroVelo v ČR a jejich cílem bude respektovat budované dálkové cyklostezky zejména v údolích řek.

Dálkové trasy jsou základní součástí národního produktu aktivní turistiky Česko jede. Každá dálková cyklotrasa má své jedinečné číslo, případně název a logo. Nová čísla budou lépe vystihovat význam tras – síť národních a nadregionálních cyklotras bude totiž užívat jen jedno a dvojciferná čísla. Bud dojde k přeznačení celé trasy (např. Labská stezka bude mít číslo 2 po celé délce trasy, nebo Moravská stezka bude mít číslo 4), nebo změny v číslování nastanou jen v některých úsecích.

Nejdůležitější změnou, která nastává v nové podobě značení, je integrace značek mezinárodních dálkových tras EuroVelo.

Příklady dálkových cyklotras v ČR (vyjma EuroVelo tras)

Cyklotrasa č. 2:
Labská stezka

Cyklotrasa Greenways
Praha – Vídeň

Cyklotrasa č. 7:
Vltavská stezka

Cyklotrasa č. 14:
Cyklotrasa Odra – Nisa

Cyklotrasa č. 17:
Greenway JIZERA

Cyklotrasa č. 50:
Cyklostezka Bečva

Cyklotrasa č. 6:
Cyklostezka Ohře

Cyklotrasa č. 5:
Cyklistická stezka Brno – Vídeň

Cyklotrasa č. 26:
Jihlava – Třebíč – Raabs

Mezi významné dálkové trasy v ČR patří také:

Cyklotrasa č.3: Praha – Plzeň – Regensburg – Mnichov
Cyklotrasa Slezská magistrála

Evropská síť cyklotras Eurovelo v ČR

Ceskojede.cz

EuroVelo, evropská síť cyklotras je projektem Evropské cyklistické federace (ECF). Projekt rozvíjí 14 transevropských cyklotras s celkovou délkou na 70 000 kilometrů. ECF zodpovídá za propagaci projektu v Evropě a ve světě prostřednictvím internetového portálu (www.eurovelo.org pro odborníky a www.eurovelo.com pro uživatele).

Trasy EuroVelo jsou vedeny po existujících či plánovaných dálkových cyklotrasách, které splňují stanovené podmínky. Podstatnou část této sítě tvoří již stávající národní, regionální či místní cyklotrasy. Existuje také jednotná forma značení logem EuroVelo, která je daná v Manuálu značení tras EuroVelo (ke stažení na www.cyklooprava.cz).

Evropská síť dálkových
cyklotras EuroVelo

Severojižní trasy

- EV 1 – Atlantic Coast Route (Trasa po pobřeží Atlantiku): Nordkapp – Sagres (8 186 km)
- EV 3 – Pilgrims Route (Svatojakubská trasa): Trondheim – Santiago de Compostela (5 122 km)
- EV 5 – Via Romea Francigena: Londýn – Brindisi (3 900 km)
- EV 7 – Sun Route (Sluneční trasa): Nordkapp – Malta (7 409 km)
- EV 9 – Baltic – Adriatic (Trasa Balt – Jadran): Gdaňsk – Pula (1 930 km)
- EV 11 – East Europe Route (Trasa východní Evropou): Nordkapp – Atény (7 409 km)
- EV 13 – Iron Curtain Trail (Stezka železné opony): Barentsovo – Černé moře (9 000 km)
- EV 15 – Rhine Route (Rýnská stezka): Andermatt – Hoek van Holland (1 320 km)

Západovýchodní trasy

- EV 2 – Capitals Route (Trasa hlavními městy): Galway – Moskva (5 500 km)
- EV 4 – Central Europe Route (Trasa střední Evropou): Roscoff – Kyjev (4 000 km)
- EV 6 – Atlantic – Black Sea (Trasa Atlantik – Černé moře): Nantes – Constanta (4 448 km)
- EV 8 – Mediterranean Route (Středomořská trasa): Cádiz – Atény (5 888 km)

Okruhy

- EV 10 – Baltic Sea Cycle Route (Trasa kolem Baltského moře): Hanzovní okruh (7 980 km)
- EV 12 – North Sea Cycle Route (Trasa kolem Severního moře): Severní okruh (5 932 km)

Celá síť má přibližně 70 000 kilometrů.

Evropská síť EuroVelo v ČR

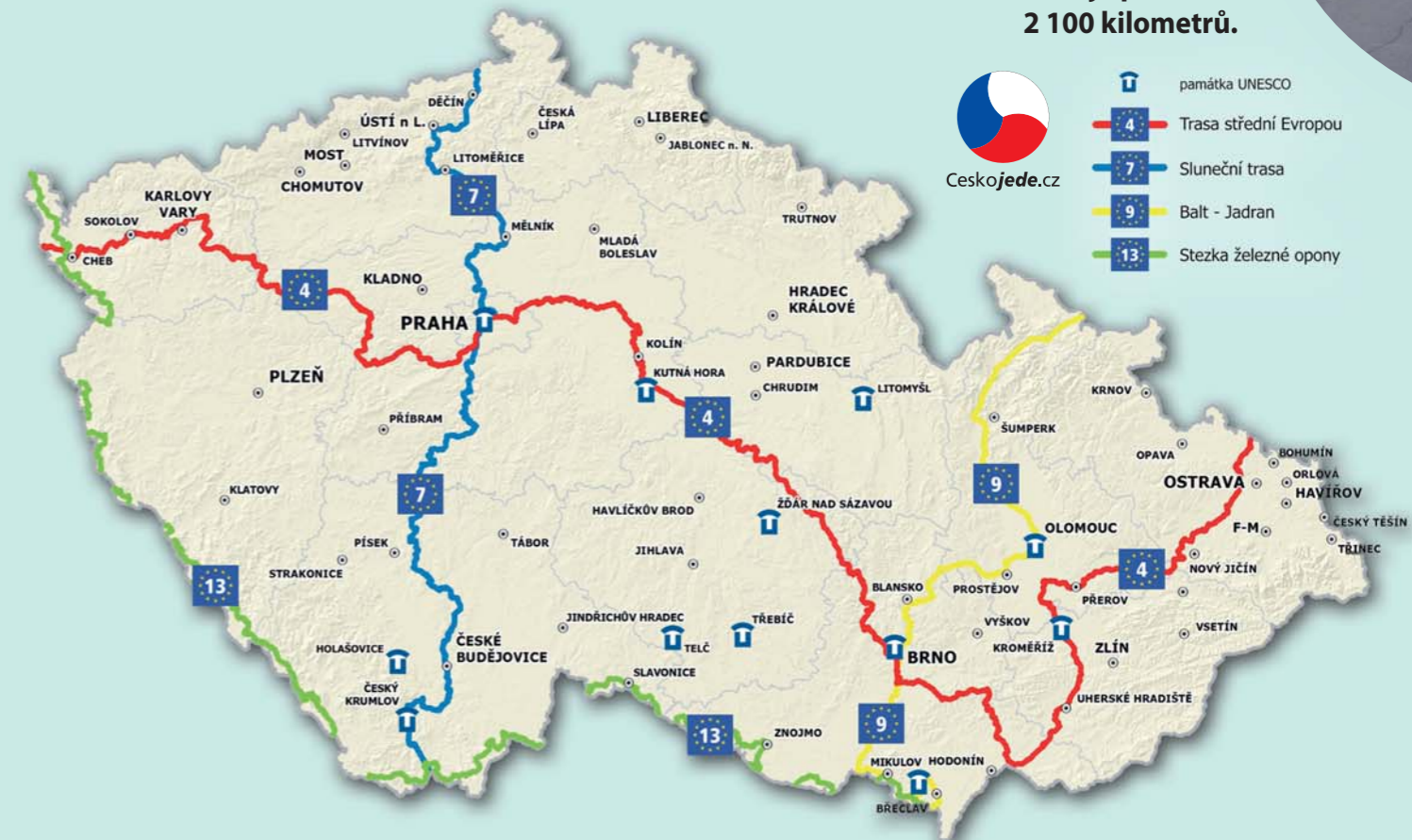

Ceskojede.cz

Mapa dálkových tras EuroVelo v ČR

Celková délka EuroVelo tras v ČR je přibližně 2 100 kilometrů.

Implementaci evropských tras na národní úrovni mají na starosti jednotlivá koordinační centra EuroVelo v jednotlivých zemích, proznačení tras v terénu jsou v kompetenci krajů a obcí. Koordinací tras EuroVelo v České republice byly pověřeny Nadace Partnerství (člen ECF) a Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

Přes území ČR vedou celkem čtyři trasy EuroVelo v celkové délce 2 100 kilometrů:

- EuroVelo 4: Trasa střední Evropy: Roscoff – Kyjev
- EuroVelo 7: Sluneční trasa: Nordkapp – Malta
- EuroVelo 9: Balt - Jadran: Gdaňsk – Pula
- EuroVelo 13: Stezka železné opony: Barentsovo – Černé moře

Podobně jako pro celý segment cykloturistiky, trasy EuroVelo znamenají významnou přidanou hodnotu pro cestovní ruch. Po dokončení evropské sítě se jejich potenciál odhaduje na 14,5 mil. přenocujících návštěvníků ročně a dalších 46 mil. jednodenních výletů. Tyto cesty přinesou celkem 7 mld. euro ročně.

Propagace dálkových tras

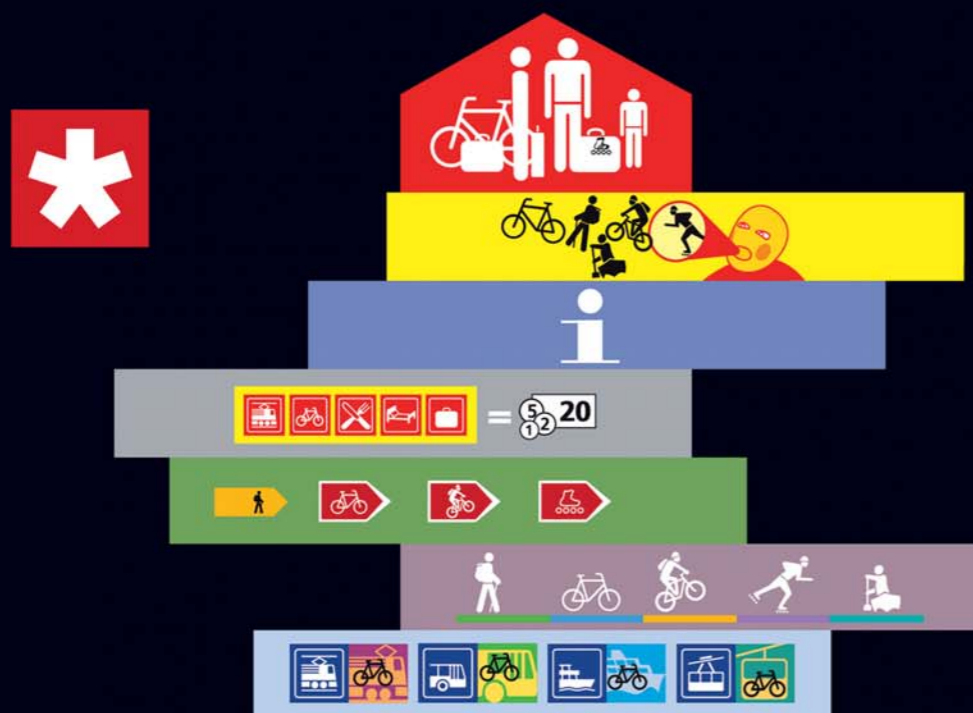

Schéma SchweizMobil před začátkem projektu

Schéma SchweizMobil po úspěšné realizaci projektu

Hlavním komunikačním kanálem pro propagaci evropských dálkových tras EuroVelo na evropské úrovni je webová stránka ECF www.eurovelo.com, která poskytuje zájemcům ucelenou základní informaci o evropských dálkových trasách (od dubna 2013). Trasy EuroVelo znázorňuje i aktualizovaná **mapa** všech tras EuroVelo v Evropě.

Detailní informace o dálkových trasách v ČR (o trasách EuroVelo a národních trasách) bude k dispozici na webu **Česko jede** www.ceskojede.cz v minimálně třech jazykových mutacích (čeština, angličtina, němčina) na národní stránce EuroVelo v ČR www.eurovelo.cz, která bude součástí portálu www.ceskojede.cz.

V rámci pravidelně aktualizované cykloturistické mapy ČR budou propagovány prioritně dálkové cyklotrasy v ČR ve spolupráci s hlavním partnerem, agenturou CzechTourism.

Národní produkt Česko jede

Ceskojede.cz

Partneři Česko jede

Česko jede

stát

- ▶ Legislativní rámec
- ▶ Finanční rámec
- ▶ Národní standardy, technické podmínky
- ▶ Propagace cykloturistiky na národní a mezinárodní úrovni

kraje

- ▶ Krajské generely cyklistické dopravy
- ▶ Projektová příprava dálkových tras
- ▶ Financování stavby dálkových tras v extravilánu
- ▶ Údržba cykloturistického značení dálkových tras
- ▶ Pasportizace cyklotras

obce

- ▶ Městské generely cyklistické dopravy
- ▶ Financování stavby infrastruktury
- ▶ Údržba cykloturistického značení

- ▶ Národní centrála cestovního ruchu CzechTourism
- ▶ Touroperátoři
- ▶ Národní dopravci
- ▶ Turistické organizace
- ▶ Sportovní svazy a neziskové organizace
- ▶ Klub českých turistů

Partneři projektu Česko jede – vztahy a navržené kompetence

Úkolem Česko jede v oblasti cykloturistiky je:

- Definovat cyklotrasy nadregionálního významu
- **Propagovat národní turistický produkt** pod souhrnnou značkou Česko jede (anglicky CzechMobil, německy TschechienMobil)
- Připravit jednotnou metodiku pro **značení tras v terénu** (i pro MTB trasy ve spolupráci s asociací ČeMBA)
- Ve spolupráci se státní správou, kraji, obcemi, KČT a dalšími partnery **dobudovat síť dálkových cyklotras** v ČR se zřetelem na její bezpečnost a komfort pro všechny typy uživatelů

Partneři Česko jede

Základním mottem projektu je výrok „Partneři jsou důležitější než technika“. Partnerství projektu Česko jede probíhá na třech úrovních: státní, krajské a obecní a zároveň v rovině veřejných institucí a privátních organizací (vč. neziskových).

Další informace:

www.ceskojede.cz

www.eurovelo.cz

Značení dálkových cyklotras

Značení cykloturistických tras vychází ze stávající legislativy¹ a respektuje používanou metodiku KČT.

Nové značky (obdobně jako značení v jiných evropských zemích):

- **Doplňují** platný systém dopravního značení cyklotras v ČR
- Umožňují proznačení cyklotrasy **číslem i logem**, včetně značení mezinárodních tras EuroVelo.
- Upozorňují na blízké **turistické cíle** pomocí mezinárodně srozumitelných **piktogramů** (např. nádraží, přívoz, památka, nebezpečná místa atd.).
- Jsou mezinárodně **srozumitelné** a kompatibilní se značením cyklotras v evropských zemích.

Detailní technické řešení pro značení dálkových cyklotras v ČR je k dispozici v samostatném dokumentu „**Metodika značení dálkových cyklotras v ČR**“, který je ke stažení na www.cyklodoprava.cz.

Nová metodika pouze upřesňuje podobu stávajícího cykloturistického značení. Pro dálkové trasy je hlavní novinkou zahrnutí značek evropských tras EuroVelo.

Za metodiku značení MTB tras odpovídá Česká Mountainbiková Asociace (ČeMBA, www.cemba.eu). Toto značení bude řešeno zvláštním manuálem, který bude rovněž ke stažení na www.cyklodoprava.cz.

¹ Zákon č.361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
Vyhláška ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb.

TP 65 – Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích, II. vydání 2002

TP 100 - Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích, II. vydání 2006

Značení dálkových cyklotras

Příklady úprav značení dálkových cyklotras*

IS19 Směrová tabule pro cyklisty

Tato dopravní značka se užívá na cyklistické trase především před křižovatkou, kde je nutné označit pro cyklisty směr k vyznačenému cíli odlišně od ostatního provozu.

IS20 Návěst před křižovatkou pro cyklisty

V případě komplikovanější situace nebo pro jiná upozornění (např. na nebezpečné klesání, uzavírku apod.)

IS21 Směrová tabulka pro cyklisty

Užívá se jako potvrzení o směru vedení trasy za křižovatkou nebo jako upozornění na odbočení v přehledných místech.

Piktogramy pro značení dálkových tras

Nedílnou součástí tohoto dokumentu je také **Metodika značení dálkových tras v ČR** (ke stažení na www.cyklodoprava.cz)

* Vztahuje se pouze na proznačování dálkových cyklotras označených logem, nikoli na proznačování regionálních a místních tras označených logem.

Ceskojede.cz

Zpracovatel:

Nadace Partnerství
Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

Autoři:

Tomáš Cach, Daniel Mourek, Jitka Vrtalová, Miroslav Landa

Foto:

Archiv Nadace Partnerství, Jiří Juřík, Jitka Vrtalová, Radka Žáková, Václav Vrtal

Grafické práce:

Martina Mončeková

Tento materiál je v elektronické podobě ke stažení na www.cyklodoprava.cz.

Použitá literatura

- Manuál budování a značení tras v systému SchweizMobil, Nadace Partnerství, 2011
- The European Cycle Route Network EuroVelo, European Parliament, Directorate General for Internal Policies, 2012
- EuroVelo – the European Cycle Route Network, Development Strategy 2012-2020, European Cyclists' Federation, December 2011
- EuroVelo, Signing of EuroVelo Cycle Routes, European Cyclists' Federation, January 2010
- EuroVelo, Guidance on Route Development Process, European Cyclists' Federation, March 2011

Legislativa upravující značení cyklotras:

- Zákon č.361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
- Vyhláška ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb.
- TP 65 – Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích, II. vydání 2002
- TP 100 - Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích, II. vydání 2006

Vydáno: březen 2013

Tuto metodiku finančně podpořili:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Nadace Partnerství a SRAM Cycling Fund, Centrum dopravního výzkumu

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

SRAM

CENTRUM
DOPRAVNÍHO
VÝZKUMU